

κόσμον, διάγοντες εἶον ἄμωμον, ἡσυχον, καταγινόμενοι εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ εἰς ἐργόχειρόν τι ἀρεστὸν αὐτοῖς, μὴ συναναστρεφόμενοι μετὰ τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰμὴ ὅτε ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς χάριν συμβουλῆς, διδασκαλίας καὶ παραδείγματος. Νοθετοῦντες δὲ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἐρχομένους, ἐπανεστρεφον εἰς τὰ ἐνδοτέρα τῆς ἐρήμου, μονάζοντες ἀληθῶς.

Οἱ δὲ μεταγενέστεροι μοναχοὶ [ὄνομα διόλου ἀνάρμοστον εἰς αὐτοὺς], τὸ ἐναντίον ἐπραττον· διότι ἀντὶ τῆς μακρυνθῆσιν ἀπὸ τῆς φροντίδας τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἐρήμον, ἐκλείοντο εἰς μοναστήριον δι' ἐπίδειξιν, μὴ παραιτούμενοι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀντὶ τὰ ἐργάζονται καὶ νὰ προσεύχονται, κατεγίνοντο νὰ διάγῃσι εἶον λαμπρὸν καὶ δαψιλῆ. Ἀντὶ νὰ μελετῶσι τὰς γραφάς, ἐμελέτουν τὸν τρόπον τῆς προσκλήσεως μεταξὺ τῶν λαϊκῶν τοῦ ὀνόματος τῆς εὐλαθείας καὶ ἀγιότητος. Ἀντὶ ν' ἀναγινώσκωσι τὴν ἄμωμον καὶ ὑψυλὴν ἠθικὴν τοῦ εὐαγγελίου, διὰ νὰ διδάσκωσι τοὺς Χριστιανούς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐδίδασκον στρεβλῶς ἐν λόγῳ, καὶ ἐπολιτεύοντο ἀσώτως ἐν ἔργῳ. Ἀντὶ νὰ παύσωσι τὰ σκάνδαλα καὶ τὰς φατρίας μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, αὐτοὶ ἤνεκτον τὴν πυρὰν τῆς διχονοίας. Ἀντὶ νὰ ζητήσωσι καὶ νὰ περιποιηθῶσι τὸ ἐκ τοῦ ποιμνίου πλανηθέν πρόβατον, αὐτοὶ ἀπεσκοράκιζον καὶ τὸ ἐν τῷ ποιμνίῳ εὐρισκόμενον. Δὲν ἤφινον πλημμέλημα ἄπρακτον ὅταν ἐξ αὐτοῦ προέκυπτε κέρδος.

Ταῦτα δὲ πάντα ἐποιοῦν, στηριζόμενοι ἀπὸ τοὺς ἐν Ῥώμῃ τυραννοῦντας· διότι ἅμα ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ ἐν εἰς ἄλλο τάγμα, εὐθὺς ὁ Πάπας ἐπεκύρου τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν διὰ τῆς σφραγίδος του. Ἦθελον νὰ συστήσωσι νέας ἑορτὰς καὶ τελετὰς, διὰ νὰ συνάξωσι χρήματα; Εὐθὺς ὁ χρησμός τῆς Ῥώμης ἐθεβαίον τὴν θέλησιν αὐτῶν. Ἐπενόουν τρόπους διὰ νὰ μὴ ὑπόκηνται εἰς τοὺς κοσμικοὺς, τὸ ἀνάπαλιν μάλιστα, οἱ κοσμικοὶ νὰ ὑπόκηνται εἰς αὐτούς; Εὐθὺς ἐκ τοῦ τρίποδος αὐτοῦ, ὁ τῆς Ῥώμης Πρύτανης ἐθέσπιζεν, ὅτι νομίμως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πρέπει νὰ κυριεύσωσι τοὺς λαϊκοὺς. Ἐναντιοῦτο τίς τῶν λαϊκῶν εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν; Εὐθὺς ὁ τῆς Ῥώμης Ζεὺς ἐρρίπτε τὸν κεραυνὸν αὐτοῦ, διὰ νὰ κατακλύσῃ τὸν ἀντικείμενον τοῖς μοναχοῖς. καὶ τοιοῦτοτρόπως αἱ πανουργίαι τῶν μοναχῶν, ἡ συγκατάβασις τῶν τῆς Ῥώμης Προέδρων, καὶ ὁ φόβος τῶν ἡγεμόνων, ἐνεκα τῶν δεισιδαιμονιῶν τοῦ λαοῦ, ἐστήριζον τὴν ἄνομον ἐξουσίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Σημ. Εἰς τὸσαύτας ἀνομίας καὶ παρεκτροπὰς ἐξώκειλεν ὁ κληρὸς τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῆς Μητρὸς, τῆς ἐν Βυζαντίῳ Καθολικῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησίας, διὰ σκοποὺς πάντη κοσμικοὺς καὶ ὀφείεις ὕλικας, θαρραλικὰς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, καὶ συνταράσσων μέχρι τοῦ νῦν τὸν χριστιανικὸν κόσμον διὰ τῶν δεσποτικῶν αὐτοῦ ἀξιώσεων καὶ τῶν παικίλων μοναχικῶν ταγμάτων, ἐν οἷς προέχουσιν οἱ διαδόχῳ Ἰησοῦται. Διὰ τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς καὶ λόγους ὁ Λατινικὸς κληρὸς ἐνθερε τὴν Ἀνατολὴν πρῶτον διὰ τῶν Σταυροφορικῶν πολέμων, καὶ ἔπειτα τὴν Δύσιν διὰ τῶν τσοῦτων θρη-

σκευτικῶν πολέμων καὶ μεταβολῶν. Ἰσως ἡ ἰσχύια τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπινόδον αὐτοῦ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν.

ΟΙΔΪΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

Σοφοκλῆς ὁ Σωφίλου, γεννηθεὶς ἐν Κολωνῷ, προα-στεῖφ τῶν Ἀθηνῶν, τὸ 498 πρὸ Χριστοῦ, ὅτε εἶχε τὴν ἡλικίαν τῶν 27 ἐτῶν ὁ Αἰσχύλος, κρίνεται ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νεωτέρων ὡς ἄριστος τῶν Ἑλλήνων Τραγικῶν ποιητῶν κατὰ τὴν δραματικὴν τέχνην. Πολλοὶ δὲ τῶν κριτικῶν θεωροῦσιν αὐτὸν καὶ ὡς ἄριστον πάντων ὁμοῦ τῶν Τραγωδοποιῶν, παλαιῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, καὶ τῶν νεωτέρων Ἰταλῶν, Ἰσπανῶν, Γάλλων, Ἁγλων, Γερμανῶν ἢ ἄλλων. Ὁ Σοφοκλῆς ὑπῆρξε καὶ συστράτηγος τοῦ Περικλέους, καὶ ἀπέθανεν, ὡς λέγουσιν, ὑπὸ χαρᾶς δι' ἣν ἔλαβε νίκην εἰς τοὺς Ὀλυμπικοῦς ἀγῶνας, ἔχων ἤδη τὴν ἡλικίαν τῶν 85 ἐτῶν, κατ' ἄλλους δὲ πνιγείς ὑπὸ σταφυλορρώγας. Συνέγραψε δὲ 120 Τραγωδίας, ἐξ ὧν ἀπεσώθησαν εἰς ἡμᾶς 7 μόναι.

Ἐκ τῶν σωζομένων Τραγωδιῶν τοῦ Σοφοκλέους τιμᾶται ὡς ἀρίστη καὶ θαυμαστοτέρα κατὰ τὴν δραματικὴν τέχνην τῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ λεκτικοῦ ὁ *Οἰδίπους Τύραννος*, λεγόμενος οὕτω πρὸς διάκρισιν ἄλλης Τραγωδίας τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἐπιγροφομένης *Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ*.

Πρὸς τὸν Οἰδίπουν Τύραννον τοῦ ἀθανάτου Σοφοκλέους ἀμιλλώμενοι, ἐποίησαν ὅμοια δράματα, ἐπιγράφοντες αὐτὰ *Οἰδίπους Βασιλεὺς*, ὅτε Ῥωμαῖος Σενέκας ἐκ τῶν σωζομένων παλαιῶν συγγραφέων, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων Εὐρωπαίων πολλοὶ, ἐν οἷς καὶ οἱ Γάλλοι Γατάλληρος, Κορνήλλιος, Βολτάριος, Χηνιέρος, ὁ Ἰταλὸς Ἰουστινιανὸς Ὁρσάτος, ὁ Γερμανὸς Δόννερρος, ὁ Ὁλλανδὸς Βιλδρεδίκης, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα, καὶ ἂν περιέχωσι τινὰς καλλονὰς, ἴσας ἢ καὶ ἀνωτέρας τῶν ἐν τῷ προ-τοτύπῳ ἀντιστοιχῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν, κρίνονται ὅμως κατὰ τὸ σύνολον πολὺ κατώτερα τοῦ Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου. Τοσαύτη τῶν παλαιῶν προπατόρων ἡμῶν εὐρεσις, ἀκρίβεια, χάρις φυσικὴ περὶ τὴν τέχνην.

Μεταφράσεις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Σοφοκλείου δράματος εἰς τὰς νεωτέρας σοφὰς γλώσσας ἐγένοντο πάμπολλαι. Ἐκ δὲ τῶν Γαλλικῶν ἀρίστη φαίνεται ἡ τοῦ Βέλγου Α. Ι. Βεκάρτου, ἐκδοθεῖσα ἐν Παρισίοις καὶ Βρυξέλλαις τῷ 1845 μετὰ πολλῶν σημειώσεων, καθ' ἃς ἐγράφησαν προχείρως αἱ τοῦ ἄρθρου τούτου σύντομοι πληροφορίαι χάριν τῶν φιλοθεάτρων νέων ὁμογενῶν.

Εὐχῆς ἔργον, εἰάν τις τῶν νέων αὐτῶν, κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας καὶ ἀγαθὸς συγγραφεὺς ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου παράφρασιν τῆς Τραγωδίας ταύτης καὶ ἄλλων δραμάτων τοῦ Σοφοκλέους εἰς στίχους ἱαμβικοὺς ἀνομολήκτους κατὰ τὸ ἀξιόλογον παράδειγμα τοῦ Ζαμπελίου, ἢ καὶ εἰς πεζὸν ὕφος, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς ἀρίστας τῶν μεταφράσεων εἰς τὰς νεωτέρας σοφὰς γλώσσας, ἵνα χρησιμεύσῃ καὶ τὰ δράματα ταῦτα εἰς τὸ ἀναγεννῶμενον Ἑλληνικὸν θέατρον. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἡ παράφρασις δὲν πρέπει ν' ἀπέχη πολὺ ἀπὸ τοῦ κειμένου κατὰ τὸ λεκτικόν, εἰμὴ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ

χάρις καὶ σαφὴνεια τῆς νῦν μορφωμένης ἡμῶν γλώσσης, ἐπεὶδὴ πολλάκις, φυλάττομένης τῆς λέξεως καὶ φράσεως αὐτῆς τῆς συντάξεως τοῦ κειμένου, γίνεται ἡ παράφρασις οὐ μόνον ἐλληνικωτέρα καὶ σοφωτέρα καὶ εὐγενεστέρα, ἀλλὰ φρονικωτέρα, καὶ γλαφυροτέρα καὶ σαφεστέρα κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἀρέσκουσα διὰ ταῦτα εἰς τὸ Πανελλήνιον πραγματικῶς καὶ συντελοῦσα εἰς τὴν ἀρίστην τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης διόρθωσιν καὶ ἀνάπτυξιν ἐπὶ τὸ ἐθνικότερον, ἐὰν κατορθώθωσιν ὁμοίαι τοιαῦται πολλαὶ παραφράσεις.

Ὅσοι ἐκ τῶν νέων Ἑλλήνων θαυμάζουσι καὶ μεταφράζουσι τὰ θεατρικὰ ὀράματα τῶν νεωτέρων Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἃς μὴ λησμονῶσιν, ὅτι δὲν θέλουσι κατανοήσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, οὐδὲ θέλουσι δυνηθῆναι προσφέρωσιν εἰς τὸ ἔθνος μεταφράσεις ἐπιτυχημένας, ἀρεστάς καὶ ὠφελίμους, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐνασχοληθῶσιν ὅπως οὖν εἰς τὴν μελέτην τῶν παλαιῶν Ἑλληνικῶν δράματων, ἐπιστάμενοι ὅπως οὖν εἰς τὰ τῆς ἐθνικῆς παιδείας, ὅπερ, καὶ τοῖς προδότης ἀληθέστατον, ἀμελεῖται κατὰ δυστυχίαν ὅπως οὖν ὑπὸ τῶν ξενοφίλων λογίων τῆς νέας Ἑλλάδος, πάντῃ μὰ τὴν ἀλήθειαν ξενικῶς καὶ ἀλόγως καὶ ἀσκόπως.

Πείσαρχος.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

1. Ἀγάπα τὸν φίλον σου μετὰ τὸ ἐλαττώμα του. — Οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀμέτοχος ἐλαττώματός τιτος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀγαπᾶται ὁ φίλος μετὰ τὸ ἐλαττώμα του.

2. Ἀετὸς μυῖας δὲν πιάνει. — Οἱ μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ τὰ μικρὰ καὶ εὐτελῆ ἀποστρέφονται.

2. Ἄλλοι τὸν δέρνουν δεκτικῶς καὶ δὲν τὸν δέρν' οὐς του. — Παροιμία διδακτικὴ περὶ ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ ἀπελιώθη, ὥστε μήτε ὑφ' ἐαυτῶν, μήτε ὑπ' ἄλλων ὀδηγούμενοι δύνανται νὰ καταλαβῶσιν ὡς τὰ καλά.

4. Ἄνθρωπος ἀγράμματος, ξύλον ἀπελέκτον. — Καθὼς τὸ ξύλον διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς οἰκοδομὴν, πρέπει νὰ πελεκηθῇ πρῶτον, οὕτω καὶ ὁ πολίτης διὰ νὰ ᾖ χρησίμος εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς τὴν πατρίδα του. Χρεωστὲ τοῦλάχιστον νὰ μάθῃ ν' ἀναγνώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀριθμῇ, ὥστε διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἐθνικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ ἱστορικῶν βιβλίων νὰ σοφίζεται καὶ νὰ προοδεύῃ καθημέραν, διὰ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς τὰ γινόμενα.

*Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα,
Ἡ σοφία ἄνευ πείρας ἀτελής, ἡ δὲ πείρα ἄνει σοφίας τυφλόν.*

5. Ἄνθρωπος πολύβουλος. Θεὸς δὲ βουλευκόπος. — Εἰς τοὺς πολλὰ νὰ κάμωσι βουλομένους, ὑπὸ Θεοῦ δὲ βουλομένους.

6. Παρὰ φίλον δολερὸν, ἔχε φανερόν ἐχθρόν.

7. Ἀπὸ χεῖλη βγαίνει λόγος, καὶ εἰς χίλους κα-

ταντᾶ. — Ὁ ἐπιβρωτὴν νὰ διατηρῇ τὸ μυστικόν του δὲν πρέπει νὰ τὸ λέγῃ εἰς οὐδένα.

8. Ἀπὸ τοῦ διζβόλου τὴν αὐλὴν, μήτ' ἐρίφι μήτ' ἀρνί. — Ἀπὸ κακῶν ἀνθρώπων ποτὲ καλὸν μὴν ἔλπιζε ἐκτός ἂν ἀπατηθῇ καὶ νομίζων ὅτι βλάπτει ὠφελεῖ ἐν ἀγνοίᾳ.

9. Ἀξίζει ἡ παλαιοκότα σαράντα πουλακίδες. — Εἰς τὰς ὅσας γερύσασαι, πολλῶν νεωτέρων εἰσὶν εὐδοκωτέραι, καὶ εἰς τοὺς γέροντας τοὺς ὑπερέχοντας τῶν νέων ἐπὶ φρονήσει.

10. Ἀπ' ἀγκάθι βγαίνει ῥόδον, καὶ ἀπὸ ῥόδον βγαίνει ἀγκάθι. — Ὅτι πολλάκις μηδαμηνοὶ ὄντες οἱ γονεῖς, ἀποκτῶσι καλῆς διαγωγῆς τέκνα.

11. Οὐκ ἐν τῷ πολὺ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ πολὺ.

12. Ἄμαθος ἑρακὶ ἐφόρει, κάθε πάτημα τὸ θώρει. — Εἰς τὸν αἰφνιδίως ἀναδεχόμενον ἔργον τι ἀνέλπιστον καὶ γελοιωδὲς μεγαλοφυῶντα.

13. Ἄν κάμῃς τὰ καλὰ παιδιὰ, τί θέλεις τὸ ἔχειν καὶ ἂν κάμῃς τὰ κακὰ παιδιὰ, τί θέλεις τὸ ἔχειν. — Ὅτι οἱ μὲν καλοὶ παῖδες εἰσὶ περιουσία τοῦ οἴκου, οἱ δὲ κακοὶ καταστροφή αὐτοῦ.

14. Ἀνακατωμένα γνέματα, κακοφασμένα παντᾶ. — Τὰ ἀτάκτως ἀρχόμενα, ἀτακτότερον ἔχουν τὸ τέλος.

15. Ἄλλος σκάπτει καὶ κλαδεύει, καὶ ἄλλος πίνει καὶ μεθάει. — Ἐπὶ τῶν ἑτερότροπων ἐσθιόντων.

ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ.

Δὲν εἶναι εἰς τὸν κόσμον οὔτε ἀναγκαῖα εἰμαρμένη, οὔτε τυφλὴ τύχη, οὐδὲ τίποτε συμβαίνει ἐξ αὐτομάτου, ἢ γινώσκον ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ. ἀφρονία καὶ ἐνδεια, πλοῦτος καὶ πενία, εὐτυχία καὶ δυστυχία, ὅλα προέρχονται ἀπὸ τὴν πατρικὴν βουλήν καὶ σοφὴν τοῦ Θεοῦ βούλησιν. Ἐὰν ὁμως εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον καὶ τινες πρὸς ἡμᾶς φαινόμενα ἀταξία, τοῦτο συμβαίνει, καθότι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὸν σύνδεσμον τῶν ὅλων καὶ τὴν συνάφειαν τῶν πραγμάτων, τὴν ὁποίαν ἂν ἦτο δυνατόν νὰ καταλάβωμεν, ἠθέλαμεν θαυμάζειν ἐκπληττόμενοι τὸ ἀνεξήγηστον ἔαθος τῆς θείας σοφίας εἰς ὅλα τὰ πράγματα. T.

ΓΝΩΜΙΚΑ.

Τὸν ὀκνηρὸν καὶ τὸν ἀργὸν οὐ θέλει ὁ Θεός.

Ὁ ἡγαπῶν τὸ ἐργάζεσθαι ἄλπος διαμένει.

Πολλὴν κακίαν ἔδειξεν ἡ ἀργία.

Ποίησον τὴν κοιλίαν σου μικράν καὶ τὸ ἐργόχειρόν σου μικρόν.

Πάντων τῶν κακῶν προδότης ἐστὶν ἡ ἀμέλεια.

Νοῦς λογικὸς ἀργεῖν οὐ δύναται.

Ζητήσεις παρὰ κακοῖς σύνεσιν καὶ οὐχ εὐρήσεις.

Κακία ἡ τῶν κατὰ φύσιν τοῦ νοῦ ἐνεργειῶν ἀμέλεια.

(ἐκ τῶν Παύλου τοῦ Εὐεργετηνοῦ).